

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ очна _____

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «053 «Психологія»»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус освітнього компонента розглянуто на
засіданні кафедри української мови, основ
психології та педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
“30 ” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ
2. Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент
кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача:

вікова психологія, етнічна психологія, психологія девіантної поведінки.

Контактний телефон: 0956990079

Корпоративна пошта викладача: om.abasalieva@kntmu.edu.ua

Консультації: відповідно до розкладу навчального процесу

Локація: кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки
ХНМУ

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача:

клінічна психологія, психофізіологія, психологія девіантної поведінки

Контактний телефон: 0503642304

Корпоративна пошта викладача: im.sokolova@kntmu.edu.ua

Консультації: відповідно до розкладу навчального процесу

Локація: кафедра української мови, основ психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Історія психології» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності «Психологія».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Історія психології» є нормативним освітнім компонентом для здобувачів освіти ОПП «Клінічна психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 1-го семестру. Метою вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з історично закономірною зміною поглядів на психічне від прадавніх часів до сьогодення.

Завдання освітнього компонента – засвоєння здобувачами освіти знань про особливості становлення психологічних знань на різних етапах становлення розвитку науки; отримання ними навичок об'єктивного аналізу суті психологічних категорій на різних історичних етапах з урахуванням їх сучасного звучання та навичок прогнозування подальшого розвитку психологічної науки; формування у здобувачів освіти наукового світогляду та розуміння історичних основ і передумов становлення психологічних знань.

Предметом вивчення освітнього компонента є історично закономірна зміна поглядів на психічне від прадавніх часів до сьогодення.

Міжкомпонентні зв'язки: вікова психологія, педагогічна психологія, соціальна психологія, психологія особистості.

Пререквізити обсяг знань, достатній для вступу на спеціальність.

Постреквізити : вікова психологія, педагогічна психологія, психологія особистості, соціальна психологія, економічна психологія, політична психологія.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5866>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є вивчення закономірностей формування та розвитку поглядів на психіку на основі аналізу різноманітних підходів до розуміння її природи, функцій та розвитку.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є засвоєння наукових та культурних досягнень світової цивілізації у відношенні до різних культур і загальнолюдських цінностей; формування здатності до безперервного й актуального навчання, опанування нових знань, що накопичені в міжнародній психологічній практиці; розвиток здатності до обробки й аналізу інформації з різноманітних джерел.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральні:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту.

СК10. Здатність адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

СК15. Здатність працювати у складі фахівців мультидисциплінарних реабілітаційних команд.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі);
2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод);
3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри);
4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійна робота);
5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захист у групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>	Нормативний
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: <u>053 «Психологія»</u>	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		1-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи здобувача освіти - 70	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u> ОПП <u>«Клінічна психологія»</u>	Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		70 год.
		Індивідуальні завдання: -
		Вид підсумковою контролю: диф. залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Предмет, задачі та методи історії психології	2	Вступна лекція, презентація
2	Уявлення про психіку в стародавньому світі. Східна психологія	2	Тематична лекція, презентація, відео
3	Зародження та розвиток античної психологічної думки	2	Оглядова лекція, презентація, відео
4	Психологічні теорії Середньовіччя та Відродження	2	Тематична лекція, презентація, відео
5	Розвиток психології у Новий час	2	Проблемна лекція, презентація, відео
6	Розвиток психології у XVIII - початку XIX століття. Психологія на межі XIX - XX століть	2	Тематична лекція, дискусія, презентація, відео
7	Виникнення та розвиток психології в Україні	2	Оглядова лекція, презентація, відео
8	Відкрита криза у психології	2	Розповідь-пояснення, дебати
9	Класичний психоаналіз та неофрейдизм	2	Тематична лекція, презентація, відео
10	Розвиток біхевіоризму	2	Оглядова лекція, презентація, відео
11	Гештальтпсихологія	2	Оглядова лекція, презентація
12	Екзистенційна та гуманістична психологія	2	Тематична лекція, презентація, відео
13	Генетична психологія Ж.Піаже та когнітивна психологія	2	Тематична лекція, презентація, відео
14	Українська	2	Оглядова лекція,

	психологія в другій половині 20 століття		презентація, відео
15	Сучасний стан та напрями психологічних досліджень	2	Підсумкова лекція, презентація, відео
	Усього годин	30	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Загальна характеристика історії психології	2	круглий стіл	опитування
2	Психологія на Сході	2	круглий стіл	підготовка повідомлень, презентація наукових психологічних шкіл
3	Зародження та розвиток античної психологічної думки	2	міні-конференція	створення портфоліо видатних психологів
4	Психологічні теорії Середньовіччя	2	круглий стіл	виступ на задану тему
5	Психологія під час Відродження. Розвиток психології в Новий Час	2	міні-конференція	створення портфоліо видатних психологів
6	Розвиток психології у XVIII - початку XIX століття. Зародження та розвиток психології в Україні	2	круглий стіл	виступ на задану тему
7	Відкрита криза у психології (10-ті - 30-ті роки 20 ст.). Розвиток	2	дебати	самоконтроль, взаємоконтроль

	психоаналізу			
8	Біхевіоризм. Гештальт-психологія	2	метод проєктів	творчі завдання, презентація результатів
9	Гуманістична психологія. Когнітивна психологія	2	метод проєктів	творчі завдання, презентація результатів
10	Українська психологія в XX столітті	2	круглий стіл	виступ на задану тему
	Усього годин	20		

2.2.3 Практичні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Загальна характеристика історії психології	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	опитування під час семінарських занять
2	Психологія на Сході	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	розробка презентацій, виступ
3	Зародження та розвиток античної психологічної думки	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	створення портфоліо видатних психологів
4	Психологічні теорії Середньовіччя	7	робота з довідковою літературою	підготовка виступу на задану тему
5	Психологія під час Відродження. Розвиток	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	узагальнення у вигляді портфоліо

	психології в Новий Час			
6	Розвиток психології у XVIII - початку XIX століття. Зародження та розвиток психології в Україні	7	робота з довідковою літературою	виступ на задану тему
7	Відкрита криза у психології (10-ті - 30-ті роки 20 ст.). Розвиток психоаналізу	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	опитування на семінарському занятті
8	Біхевіоризм. Гештальт-психологія	7	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	письмове опитування
9	Гуманістична психологія. Когнітивна психологія	7	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	тестування
10	Українська психологія в XX столітті	7	опрацювання теоретичного матеріалу підручників	виступ на задану тему
	Усього годин	70		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.21, № 181.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в напрямках, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та заліку.

Оцінка освітнього компонента. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 1.

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «диференційований залік» передбачається що, допуск до ДЗ розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з освітнього компонента є сума балів за ЗНД та ДЗ і складає від 120 до 200 балів.

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок під час диференційованого заліка представлені у таблиці 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок під час диференційованого заліка

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини освітнього компонента	За кожну відповідь здобувач одержує від 10 до 16 балів, що відповідає:
1	16	13	10		«5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диференційованого заліка:

1. Охарактеризуйте підходи до розуміння історії психології.
2. Визначіть предмет, завдання та функції історії психології.
3. Означте періодизацію історії психології.
4. Охарактеризуйте методи дослідження історії психології.
5. Дайте характеристику психологічним ідеям у Стародавньому Єгипті, Вавилоні, Індії та Китаї.
6. Охарактеризуйте розуміння душі у філософських школах античності (Мілетська школа, натурфілософи, Геракліт).
7. Проаналізуйте психологічні погляди Сократа, Платона та Аристотеля.
8. Охарактеризуйте внесок античних медиків у розвиток психологічних знань (гуморальна теорія темпераменту).
9. Проаналізуйте психологічні ідеї філософів періоду еллінізму.
10. Дайте характеристику психологічних поглядів у середньовічній релігійній філософії (апологетика, патристика, схоластика).

11. Охарактеризуйте психологічні ідеї Фоми Аквінського, Р. Бекона та арабомовних мислителів (Ібн-Сінна, Ібн аль-Хайсам, Ібн-Рушд).
12. Визначте особливості психологічних поглядів доби Відродження.
13. Охарактеризуйте дослідження свідомості у філософії Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Лейбніца та Дж. Локка.
14. Проаналізуйте розвиток асоціативної психології у XVI–XIX ст.
15. Охарактеризуйте вплив природничих наук на розвиток експериментальної психології.
16. Визначте основні напрями експериментальної психології XIX ст. (В. Вундт, Г. Фехнер, Г. Гельмгольц, Г. Еббінгауз).
17. Розкрийте зміст психофізіологічного закону Фехнера-Вебера.
18. Охарактеризуйте дослідження пам'яті Г. Еббінгаузом.
19. Дайте характеристику психологічним напрямам початку XX ст. (структуралізм, функціоналізм, Вюрцбурзька школа).
20. Охарактеризуйте психоаналітичні концепції З. Фрейда, А. Адлера, К. Юнга, К. Хорні та Е. Фромма.
21. Проаналізуйте основні положення гештальтпсихології (М. Вертгеймер, К. Коффка, В. Келер, К. Левін).
22. Визначте особливості біхевіоризму та необіхевіоризму (Дж. Ватсон, Б. Скінер, Е. Толмен).
23. Охарактеризуйте гуманістичну психологію (А. Маслоу, К. Роджерс).
24. Дайте характеристику когнітивній психології та її дослідженням психічних процесів (Ж. Піаже, У. Найсер).
25. Означте культурно-історичну теорію Л. Виготського та її вплив на педагогічну психологію.
26. Охарактеризуйте психологічні погляди А. Леонтьєва та С. Рубінштейна.
27. Визначте сучасні напрями психологічних досліджень (логотерапія, психодрама, гештальттерапія).
28. Дайте характеристику трансактного аналізу Е. Берна.
29. Проаналізуйте розвиток української психології від Київської Русі до XIX ст.
30. Визначте сучасний стан розвитку психології в Україні.

3.3. Контрольні питання

1. Охарактеризуйте підходи до розуміння історії психології.
2. Визначіть предмет історії психології.
3. Зазначте завдання історії психології.
4. Означте періодизація історії психології.
5. Назвіть функції історії психології.
6. Охарактеризуйте методи, що використовуються в історії психології.
7. Розкрийте місце історії психології в системі наукового знання.
8. Дайте характеристику психологічним ідеям в Стародавньому Єгипті та Вавилоні.
9. Розкрийте психологічні погляди послідовників буддизму і джайнізму в Стародавній Індії.

10. Проаналізуйте психологічні аспекти філософських шкіл в Стародавній Індії (чарвакка, йога, веданта, міманса, н'яя, вайшешика).
11. Означте психологічні ідеї мислителів Стародавнього Китаю (Конфуцій, Лао-Цзи, Ван Чун, Моцзи та інші).
12. Охарактеризуйте розуміння душі у представників Мілетської школи.
13. Проаналізуйте розуміння душі натурфілософів. Вчення Геракліта про душу.
14. Розкрийте моральні аспекти психологічних ідей Сократа.
15. Дайте характеристику психологічним поглядам Платона.
16. Проаналізуйте психологічні ідеї у вченнях атомістів
17. Охарактеризуйте внесок Аристотеля у психологічну науку.
18. Розкрийте зміст психологічних ідей античних медиків.
19. Означте основи гуморальної теорії темпераменту.
20. Дайте характеристику психологічним ідеям філософів періоду еллінізму.
21. Дайте загальну характеристику основним психологічним ідеям представників різних етапів розвитку релігійної думки (апологетика, патристика, схоластика).
22. Проаналізуйте психологічні ідеї у філософії Фома Аквінського (томізм).
23. Розкрийте сутність дослідного пізнання душі за Р. Беконом.
24. Охарактеризуйте особливості арабомовної середньовічної психологічної думки (Ібн-Сінна (Авіценна), Ібн аль-Хайсам (Альгазен) та Ібн-Рушд (Аверроес).
25. Означте основні психологічні погляди діячів епохи Відродження. (П. Помпонацці, Б. Телезіо, Л. да Вінчі, Н. Кузанський, Дж. Бруно, Х. Вівес, Г. Перейра).
26. Розкрийте психологічні погляди Ф. Бекона.
27. Проаналізуйте вчення про свідомість Р. Декарта.
28. Розкрийте зміст психологічних поглядів Б. Спінози, Г. Лейбніца та Дж. Барклі.
29. Охарактеризуйте розвиток та становлення асоціативної психології у XVI
30. Проаналізуйте сутність пізнання за Дж. Локком.
31. Означте основні психологічні погляди німецьких філософів (І. Кант, І. Фіхте, Ф. Шеллінг, Г. В.-Ф. Гегель, Л. Фейєрбах).
32. Проаналізуйте розвиток асоціанізму в XIX ст. (Г. Спенсер, Дж. Міль, Т. Браун).
33. Природничо-наукові передумови розвитку експериментальної психології.
34. Означте основні напрямки дослідження експериментальної психології в XIX ст. (В. Вундт, Г. Т. Фехнер, Е. Г. Вебер, Г. Гельмгольц, Г. Еббінгауз)
35. Розкрийте зміст психофізіологічного закону Фехнера-Вебера.
36. Проаналізуйте дослідження фізіології Г. Гельмгольцем.
37. Охарактеризуйте дослідження пам'яті Г. Еббінгаузом.
38. Дайте характеристику вчення про інтенціональні акти свідомості Ф. Brentano.
39. Розкрийте психологічні погляди представників школи структуралізму (Е. Тітченер).

40. Проаналізуйте дослідження свідомості в рамках функціоналізму (У. Джемс, Дж. Дьюї, Д.Енджелл, Р. Вудвортс, Г. Спенсер).
41. Розкрийте основи дослідження мислення представниками Вюрцбурзької школи (О. Кюльпе, К.Марбе, К. Л. Бюлер).
42. Означте психологічні погляди представників Французької психологічної школи (А. Льебо, Ж. М.Шарко, Т. Рібо, П. Жане).
43. Проаналізуйте психологічні ідеї французьких соціологів (Е. Дюркгейм, Л. Леві-Брюль, Ж.-Г.Тард).
44. Дайте характеристику розумінню особистості в рамках описової психології (В. Дільтей, Е.Шпрангер).
45. Охарактеризуйте основні положення психоаналітичної теорії З. Фрейда.
46. Проаналізуйте положення індивідуальної психології А. Адлера.
47. Розкрийте зміст аналітичної психології К. Г. Юнга.
48. Дайте характеристику вченню про невротичну особистості у К. Хорні.
49. Охарактеризуйте гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.
50. Проаналізуйте етапи розвитку особистості за Е. Еріксоном.
51. Охарактеризуйте основні положення біхевіоризму та необіхевіоризму (Б. Скінер, Дж. Уотсон, Е.Толмен).
52. Означте психологічні ідеї представників гештальтпсихологічного напрямку (М. Вертгеймер, К.Коффка, В. Келер, К. Левін).
53. Означте дослідження К. Левіна щодо психології мотивації, почуттів, волі, особистості
54. Визначте особливості гуманістичної психології (А. Маслоу, К.Роджерс).
55. Дайте характеристику диспозиційним теоріям особистості (Г.Олпорт, Р. Кеттелл, А. Айзенк).
56. Проаналізуйте теорію особистісних конструктів Д. Келлі.
57. Охарактеризуйте факторну теорію особистості (Р. Кеттел).
58. Опишіть особистість крізь призму її рис і властивостей, характерологічних рис (Г. Олпорт).
59. Проаналізуйте дослідження внутрішньої організації психічних процесів в когнітивній психології (У. Найсер, Ж. Піаже, Д. Х'юз, М.Дональдсон).
60. Означте положення теорії стадій розвитку інтелекту Ж. Піаже.
61. Розкрийте зміст рефлексорної теорії психіки (І. Павлов, В. Бехтерев).
62. Проаналізуйте культурно-історичну теорію та основи педагогічної психології за Л. Виготським.
63. Дайте характеристику розуміння діяльності людини А. Леонтьєвим.
64. Охарактеризуйте внесок С. Рубінштейна у психологію
65. Дайте характеристику основним сучасним напрямкам дослідження у психології (клієнтцентрована терапія К.Роджерса, логотерапія В.Франкла, психодрама Дж.Моренно, психосинтез Р.Ассаджиолі, гештальттерапія Ф.Перлза).
66. Означте положення трансактного аналізу Е.Берна.
67. Охарактеризуйте педагого-психологічні ідеї діячів Київської Русі (Лука Жидята, Іларіон,

Феодосій Печерський, Кирило Турівський, Володимир Мономах, митрополит Никифор).

68. Проаналізуйте психологічні погляди випускників та викладачів Києво-Могилянської Академії (І.Гізель, С. Яворський, Ф. Прокопович, М.Козачинський, С. Калиновський, С. Кулябка, Г. Кониський).

69. Розкрийте зміст філософсько-психологічних ідей Г. Сковороди.

70. Означте внесок психологів Львівського університету (Ю. Охорович, С. Бaley).

71. Охарактеризуйте психологічні погляди представників Харківської школи (П. Гальперін, О.Запорожець, Л. Божович, П. Зінченко, В. Аснін).

72. Дайте характеристику психології особистості Г. С. Костюка.

73. Визначте здобутки В. Роменця в дослідженні історії психології. Історико-психологічна теорія вчинку особистості

74. Визначте сучасний стан психології в Україні

3.4. Індивідуальні завдання не передбачено

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. У такому разі його знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання для самостійної роботи, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене здобувачем освіти, з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття.

При спілкуванні з викладачем та оточуючими здобувачами освіти, він повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань з підсумкових контролів результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (підсумковий контроль, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. Вид. 2-ге , допов. Харків : Константа, 2020. 320 с.
2. Токарева Н. М. Історія психології: від витоків до епохи Просвітництва: підручник для здобувачів освіти ступеня бакалавра освітньо-професійної програми 053 Психологія. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов, 2022 (Частина І). 384 с.
3. Яцина О.Ф. Історія психології: становлення і розвиток клінічної психології в історичних процесах: навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. 184 с

Допоміжна

1. Гроф С. Психологія майбутнього. Львів: Terra Incognita, 2019. 400 с.
2. Історія психології : навч. посіб. / [авт. кол.]. Одеса : ОНУ ім. І.І.Мечникова, 2021. 256 с.
3. Історія психології : навч. посіб. / [авт. кол.]. Умань : УДПУ, 2022. 312 с. URL: dspace.udpu.edu.ua.
4. Історія психології : підручник для студ. мед. закл. вищ. освіти / [авт. кол.]. Київ : Електронна медична бібліотека, 2023. 284 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5866>

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в
Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf